

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 541/2022-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho prerokoval oznámenie sudcu I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Miloša Maďara** o dôvodoch jeho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1081/2022 a takto

rozhodol:

1. Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Miloš Maďar **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1081/2022.

2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a oznámenie sudcu

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 1081/2022 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia tam označených práv uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 Tk 2/2019 z 23. marca 2020 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 7 Tk 2/2019 z 11. novembra 2020. Ústavná sťažnosť o nároku sťažovateľky na trovy ustanoveného obhajcu v konaní obvineného [REDAKOVANÉ] ČVS: PPZ-79/NKA-PZ-ST-2014 (následne vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7 Tk 2/2019). Vec bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce“) pracuje v zložení Miloš Maďar (predseda senátu), sudkyňa Jana Baricová a sudca Rastislav Kaššák.

2. Sudca I. senátu ústavného súdu Miloš Maďar listom z 10. novembra 2022 v zmysle § 49 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi ústavného súdu dôvod svojho možného vylúčenia vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1081/2022. Týmto dôvodom je, že „*som vo vyššie uvedenom trestnom konaní ČVS: PPZ-79/NKA-PZ-ST-2014 pred vymenovaním do funkcie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky pôsobil ako obhajca obvineného* ██████████“.

2.1. Sudca Miloš Maďar uviedol, že subjektívne sa cíti nezaujatý bez akéhokoľvek bremena (v pozitívnom aj negatívnom zmysle) vo vzťahu k slobode svojho rozhodovania, keďže išlo o štandardné zastupovanie klienta advokátskou kanceláriou. Sudca Miloš Maďar zároveň uviedol, že z pohľadu objektívneho však nemožno ignorovať, že vzhľadom na už popísané skutočnosti môžu u nestranného pozorovateľa vzniknúť v zmysle tzv. teórie zdania pochybnosti o jeho nestrannosti.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

3. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či pochybnosť o nestrannosti sudcu je objektívne oprávnená, resp. odôvodnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie

sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4.1. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa ods. 1 alebo 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

4.2. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

4.3. Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu.

4.4. Pokynom predsedu ústavného súdu z 15. novembra 2022 bolo oznámenie sudcu Miloša Maďara pridelené II. senátu ústavného súdu, ktorý ho v súlade s citovaným článkom rozvrhu práce prerokoval v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu a sudkyňa spravodajkyňa) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti (ďalej len „námietkový senát“).

5. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky.

5.1. Z obsahu oznámenia sudcu Miloša Maďara vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľke, resp. vo veci sa necíti byť zaujatým. Rovnako samotné správanie sudcu nijako nespochybňuje jeho subjektívnu nestrannosť.

5.2. Zároveň možno poukázať na fakt, že to bol samotný sudca, ktorý postupom podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde inicioval konanie o svojom vylúčení, čo nenasvedčuje, že by mal určitý subjektívny záujem, aby sa mohol zúčastniť na rozhodovaní v predmetnej veci. Naopak, jeho postup svedčí o jeho subjektívnom nadhľade a profesionálnom odstupe od predmetnej veci.

5.3. Vzhľadom na uvedené preto sudcu Miloša Maďara nie je možné považovať za subjektívne zaujatého v predmetnej veci.

6. Námietkový senát následne podrobil nestrannosť sudcu Miloša Maďara v danom prípade aj testu objektívnemu, t. j. zisteniu, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v jeho oznámení môžu z pohľadu externého pozorovateľa (účastníka konania alebo verejnosti) existovať objektívne odôvodnené obavy, že tento sudca vo veci nie je nestranný.

6.1. Podľa názoru námietkového senátu v skutočnostiach uvedených v oznámení sudcu Miloša Maďara nemožno identifikovať intenzitu a závažnosť, ktoré by založili pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu ústavného súdu. Námietkový senát v tejto súvislosti konštatuje, že sudca Miloš Maďar síce v minulosti v predmetnom trestnom konaní pôsobil ako obhajca obvineného [REDAKOVANÉ], avšak ústavná sťažnosť sťažovateľky sa netýka samotného obsahu obhajoby obvineného [REDAKOVANÉ], t. j. netýka sa samotného skutku, v súvislosti s ktorým sudca Miloš Maďar pôsobil ako obhajca obvineného [REDAKOVANÉ], ale týka sa rozhodovania okresného súdu

o priznaní odmeny a náhrady za poskytovanie právnych služieb sťažovateľke. Z materiálneho pohľadu teda ide o rozhodovanie okresného súdu o inej veci, než v akej sudca Miloš Maďar pôsobil ako obhajca obvineného [REDAKOVANÉ].

6.2. Zároveň skutočnosti uvedené v oznámení sudcu Miloša Maďara ani nenasvedčujú, že by sudca Miloš Maďar mohol mať osobný záujem na spôsobe rozhodnutia veci, v súvislosti s ktorou sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, t. j. nenasvedčujú, že by sudca mohol mať osobný záujem na spôsobe rozhodnutia okresného súdu o priznaní odmeny a náhrady za poskytovanie právnych služieb sťažovateľke.

6.3. Pre úplnosť taktiež možno poukázať aj na skutočnosť, že z ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že bola v predmetnom trestnom konaní ustanovená ako obhajkyňa obvinenému [REDAKOVANÉ] až v čase, keď sudca Miloš Maďar už ako obhajca obvineného [REDAKOVANÉ] nepôsobil, a teda v predmetnom trestnom konaní sťažovateľka a sudca Miloš Maďar nepôsobili ako obhajcovia súbežne.

7. Vychádzajúc z uvedeného, námietkový senát dospel k záveru, že skutočnosti, na ktoré sudca Miloš Maďar poukázal vo svojom oznámení, v spojení so skutočnosťou, že sudca Miloš Maďar sa sám necíti byť proti sťažovateľke, resp. vo veci subjektívne zaujatý a zároveň on sám oznámil dôvody možného vylúčenia, nemôžu u objektívneho pozorovateľa vyvolať pochybnosti o nezáujatosti sudcu Miloša Maďara. A teda ani z objektívneho hľadiska neexistuje legitímny dôvod na obavy vo vzťahu k nestrannosti sudcu Miloša Maďara.

8. Námietkový senát po podrobení dôvodov uvedených v oznámení sudcu Miloša Maďara vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1081/2022 subjektívnemu a objektívnemu testu nestrannosti nevidel skutočnosti, ktoré by mohli rezultovať v konštatovaní vylúčenia sudcu ústavného súdu z niektorého zo zákonom stanovených dôvodov, a preto námietkový senát rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu